

DIPLOMATS LOOK AT
THE WORLD

外交官看世界

中华人民共和国前驻摩尔多瓦常驻代办、使馆馆长 蒋本良 著

多瑙河之波

四川出版集团·四川人民出版社

T
D

看世界

多瑙河之波

DUO' NAOHE ZHI BO

中华人民共和国前驻摩尔多瓦常驻代办、使馆馆长

蒋本良 著

四川出版集团·四川人民出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

多瑙河之波/蒋本良著. —2版. —成都: 四川人民出版社, 2012. 7 (2014. 4 重印)
(外交官看世界丛书)
ISBN 978-7-220-08626-7

I. ①多… II. ①蒋… III. ①报告文学—作品集
—中国—当代 IV. ①I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2012) 第 142557 号

“外交官看世界”丛书

DUONAOHE ZHI BO

多瑙河之波

蒋本良 著

策 划
责任编辑
封面设计
内文设计
责任校对
责任印制

汪 澜 余其敏
江 风
文小牛
杨 潮
叶 勇
王 俊

出版发行

四川出版集团 (成都槐树街 2 号)
四川人民出版社

网 址

<http://www.scpph.com>
<http://www.scrmcbs.com>
E-mail: scrmcbsf@mail.sc.cninfo.net

发行部业务电话

(028) 86259459 86259455

防盗版举报电话

(028) 86259524

照 排

四川胜翔数码印务设计有限公司

印 刷

四川福润印务有限责任公司

成品尺寸

140mm×210mm

印 张

13.125

插 页

4

字 数

295 千

版 次

2012 年 7 月第 2 版

印 次

2014 年 4 月第 2 次

书 号

ISBN 978-7-220-08626-7

定 价

22.00 元

■ 版权所有·侵权必究

本书若出现印装质量问题, 请与我社发行部联系调换
电话: (028) 86259624

“外交官看世界”系列丛书

主 编

李同成（外交笔会前常务副会长）

顾 问

符 浩（外交部前副部长）

王 殊（外交部前副部长、外交笔会会长）

李连庆（前驻印度大使）

凌 青（前常驻联合国代表）

李鹿野（前常驻联合国代表）

李凤林（前驻俄罗斯大使）

冀朝铸（联合国前副秘书长、前驻英国大使）

金永健（联合国前副秘书长）

冯树森（钓鱼台国宾馆管理局局长）

编辑委员会

（按姓氏笔画排序）

尹承德 朱祥忠 刘新生 李同成 李家忠

陈久长 吴德广 张 兵 徐明远 黄桂芳

黄舍骄 蒋本良 潘正秀

总 序

李肇星

自1949年10月1日新中国诞生，从此，揭开了新中国外交的帷幕。

半个多世纪来，中国和世界面貌发生了巨变。冷战后，世界进入以和平、发展为主题的新时期。中国则通过自身发展为世界和平和共同繁荣作着贡献。历史进程表明，中国的发展同世界的变化密不可分。世界大局的演变和走向牵动着每个中国人的心，中国外交越来越引起世界人民的关注。四川人民出版社编辑出版的系列丛书《外交官看世界》应运而生，很有意义。

为丛书撰稿的是外交笔会。该笔会成员都是我国资深外交官，是参与过中央三代领导集体指挥的外交斗争的老战士。他们奋斗了几十个春秋，为共和国外交事业付出了青春年华和辛勤劳动。难能可贵的是，他们离退休后，仍心系外交事业，努力开辟为外交工作服务的新阵地。他们成立外交笔会，十年来，发表了上千篇文章，出

Look at the World

外交官

版了近百部著作。受到国内外社会各界好评。

在他们的笔下，有波诡云谲的形势变幻，又有友好往来的明快乐章；有凝重沉静的重大事件回溯，又有信手拈来对异域奇闻的描摹；有对复杂国际问题的析解，又有对尘封已久政治内幕的揭示……林林总总，包罗广博，大多是亲历、亲见、亲闻，内容精彩，情感真切，集思想性、知识性、趣味性于一体。

希望《丛书》对读者拓展国际视野、深化对世界的认知、培养热爱祖国和人民的情操会有所裨益。

2004年2月1日

罗马尼亚驻华大使序

一位外交官朋友的几句话

我所以如此命题，
出于如下考虑：

我以激动的心情阅读了《多瑙河之波》书稿的篇章。作者描写了许多我所熟悉的人物和景观，激起了我许多思绪和感触的共鸣。于是，我虽不是文艺评论家，却提议作者并欣然命笔为此书作序。

我如此行为，并非出于我担任驻北京的极其荣耀的职务之需。坦诚地说，我更多地是出于一种产生于我作为一名外交官职业经历的感情上的共鸣，许多年来，和蒋本良先生一样，我有机会服务于发展罗中关系。更直率地说，我是为了附和作者的情感，即此书的重要回忆，对我们当代人具有重要的价值。

不论从事何业，是罗马尼亚语言文学的学生、抑或高级罗语翻译，还是20世纪80~90年代中国外交

罗马尼亚驻华大使伊斯蒂乔亚。

不断开拓在不同地域所需的外交职业，蒋本良先生都不负所托，并获取了美好的阅历。

总之，本书的价值源于作者成功地实现了自己的目标：有选择地、但是充满真诚激情地再现了他作为可靠的直接见证人所见到过的世界和亲身参与的事件。这是为时几十年的时间之旅，跨越了多个大陆的行程：罗马尼亚、摩尔多瓦共和国、俄罗斯、马里、德国、泰国、马来西亚等国度。

他的回顾准确地反映了一个时代的波折起伏，反映了中国外交官和领导人当时和现时在同朋友、同一般外国人的谈话中，追求理解，既理解别人，也被人理解，以模范地推行和平和合作的外交。

本书在记忆的长河中作了良好的选择：亲身经历的事件，他随心选择了使他最受感动的；他给我们介绍了一些人物，有些是卓越杰出的历史人物，如毛泽东、周恩来、邓小平；还介绍了罗马尼亚和其他国家不同时代的政治领导人；也有日常生活中的许多普通人物，他们穿插在外交官职务行使的过程中，使他了解了他们的忧患和欢乐，以及人类普遍

伊斯蒂乔亚大使
在驻华使馆办公室。

价值在他们身上的体现。

因此，我认为应该十分细心地阅读本书。作为一个见证人的叙述，里面包含着十分宝贵的真情流露和大量的历史真理。作者的倾诉，有助于我们克服人们所容易犯的遗忘症。他提醒我们，外交工作是一种认识的职业，去了解别的国家、别的地区，它是为人的交往沟通、为相互了解服务的。

从我的角度来说，本书的价值和感召力，还来自于作者同中国外交史的某个篇章的特殊联系。本书相当重要的部分，源自于外交官以如此敬业和忠诚的精神为发展罗中关系走过的职业道路，为时几十年之久。

曾经有过冷战的年代，不同地理地区冲突的年代，思想和民族路线争论的年代。罗中关系在其中曾发挥过多种意义上的积极影响，这并不是世人都了解和承认的。譬如在恢复中华人民共和国在联合国的合法席位上，在北京同华盛顿或莫斯科的棘手对话者的关系上，罗中关系都显示了政治对话和外交艺术的功效，从而也促进了这种关系自身的发展。这个时期罗中关系的特征是，始终如一地、耐心地、在特定的地理和国际条件下十分不容易地、为建立相互信任和尊重以及至今明朗坚实的友谊而努力。

通晓罗语、承担了最高领导翻译的繁重使命，作者坦诚而慷慨地回眸忆述了昔日的往事和激情。他被证明是一位精通罗马尼亚问题的专家，他在罗马尼亚学习过，他熟悉罗马尼亚不同时期的政治家，他在这里作了深入的考察游历，他了解罗马尼亚关键的历史时刻，他掌握了这个民族的个性和心理气质。

作者懂得罗马尼亚人群体的感情和思想的特征，他们矢志站立于拉丁文明和文化的民族之林，昂然跻身于曾为欧洲文化作出了贡献的最古老民族之列。他们决心在大陆的多瑙河口、喀尔巴阡山脉、黑海

海域交汇点、在欧洲列强永无休止的贪婪面前，保持自己民族的独立生存。

我想，本书恰好在2004年、在两国建交55周年之际出版，这意义更加非同寻常。蒋本良先生所叙亲历亲闻，有助于我们补充了解罗中关系史上的重要时刻。

我要祝贺作者选择了十分贴切的书名《多瑙河之波》，概括了他在广阔的欧洲跋涉过的地理和文化路线。罗马尼亚过去和现在都是这片大陆的一个重要组成部分。多少世纪以来，在多瑙河流向黑海的地域，发生了多少冲突和历史悲剧。现在，世道变了。作者指出了大陆新的变迁的根源，无论是在罗马尼亚、德国、摩尔多瓦，还是俄罗斯，都在寻求共同的传统和遗产，以推进实现和平进步的理想。

我相信，作者以高尚的品位和情操，精心选择、细致考证的回忆和记述，将在读者面前展开一幅瑰丽的地理画面。这个地区，无论是罗马尼亚，还是整个欧洲，都有待不同年龄的中国朋友更加细致、积极和富有成效地开拓和认识。

罗马尼亚驻中华人民共和国特命全权大使

维奥雷尔·伊斯蒂乔亚
2003年12月5日于北京

PREFATA

Citeva cuvinte din partea unui diplomat prieten

Am intitulat astfel rindurile urmatoare din o serie de ratiuni:

In primul rind pentru ca am citit cu emotie pasaje din volumul "Valurile Dunarii" in perioada pregatirii sale pentru tipar. Autorul scrie despre multe aspecte care imi sunt cunoscute si in care am regasit ganduri si perceptii pe care le impartasesc. De aceea, fara a fi cronicar literar, m-am grabit sa fac autorului oferta mea de a scrie prefata.

Nu am facut-o insa virtutea vreunei obligatii ce ar decurge din ipostaza, extrem de onoranta, de ambasador roman la Beijing. Marturisesc ca am facut-o, mai degraba, dintr-un reflex de solidaritate nascut din experienta carierei mele de diplomat care, in decursul multor ani, asemenea domnului Jiang Benliang, am avut sansa de a fi in slujba dezvoltarii relatiilor romano-chineze. In mod direct spus, am facut-o pentru a impartasi solidar cu autorul sentimentul ca aceasta carte are valoare prin rememorari importante pentru contemporanii nostri.

Indiferent de postura sa-student al limbii si literaturii romane, interpret de nivel inalt de limba romana, diplomat

in misiuni cerute de dinamica tot mai cuprinzatoare a diplomatiei chineze din anii 80-90, pe diferite meridiane, domnul Jiang Benliang a traversat o succesiune de momente in cariera sa care il onoreaza si, in acelasi timp, i-a oferit o superba experienta.

In consecinta, valoarea cartii sale e generata de un model reusit pe care si l-a propus: cel de a reconstrui selectiv, dar sensibil si sincer, lumea vazuta si evenimentele traite de sine insusi, ca un martor direct si de incredere. E o calatorie in timp-pe parcursul mai multor decenii-si pe multe repere geografice, pe diferite continente: in Romania, Republica Moldova, Rusia, Mali, Germania, Thailanda, Malaezia si altele.

Amintirile sale surprind cu acuratete atmosfera unei epoci, cautarile de atunci ca si de acum ale diplomatilor si liderilor chinezi de a intelege si de a fi intelesi in dialogul cu prietenii, cu strainii in general, si de a promova exemplar o diplomatie a pacii si cooperarii.

Volumul e construit pe o buna selectie ce se hraneste din fluxul memoriei: evenimentele traite se desprind din temperatura sufleteasca, din ceea ce a impresionat pe diplomat; ne sunt prezentate personaje, unele dintre ele, proeminente figuri istorice Mao Zedong, Zhou Enlai, Deng Xiaoping, lideri politici din Romania si din alte tari, din diferite epoci, dar si eroi ai existentei cotidiene; multi oameni obisnuiti, care s-au intersectat cu traiectoria diplomatului in exercitiul functiunii sale, l-au ajutat sa inteleaga ce-i framinta, ce-i bucura, ce se regaseste in ei din ceea ce e valoarea universală a umanului.

De aceea cred ca aceasta cartea trebuie citita cu sensibilitate. Sunt foarte pretioase incarcatura de emotie si

doza de adevar istoric ce decurg din relatarea unui martor ocular. Marturia autorului lupta impotriva tendintei noastre, a tuturor, de a uita; ne aminteste ca diplomatia e o profesie a cunoasterii, o explorare a altor culturi, a altor spatii geografice si omenesti. Ea serveste comunicarii si interactiunii umane curente, intelegerii reciproce.

Din perspectiva mea, valoarea cartii si forta ei de evocare vin si din legatura speciala cu un anume capitol din istoria diplomatiei chineze: ea se inspira substantial din itinerariul profesional al diplomatului atasat cu profesionalism si cu devotament unei relatii semnificative, asa cum a fost relatia romano-chineza timp de decenii.

Au fost anii Razboiului Rece, ai confruntarilor in diferite zone geografice si ai controverselor intre orientari ideologice si nationale. Relatia romano-chineza a avut merite cu multiple semnificatii, nu intotdeauna indeajuns cunoscute si recunoscute, indiferent ca a fost vorba de restaurarea locului legitim al Republicii Populare Chineze la ONU sau de raporturile Beijingului cu interlocutori dificili precum Washington sau Moscova; a fructificat valoarea dialogului politic si valentele diplomatiei; s-a caracterizat constant prin efortul de a construi cu rabdare, si nu usor, in conditii regionale si internationale specifice, o legatura de incredere, respect reciproc si o prietenie cu termeni limpezi si legitimi pina azi.

Fin cunoscator al limbii romane, practician al ipostazei extrem de solicitante, de traducator la cel mai inalt nivel, autorul a acumulat amintiri si emotii. Le impartaseste deschis si generos. El se afirma ca un profund expert in cunoasterea Romaniei; a studiat in Romania, a cunoscut politicieni romani din diferite epoci, a parcurs itinerarii

semnificative în țară, i-a cunoscut importante repere istorice, a fost sensibil la tipologia umană și la psihologia specifică acestei națiuni.

Autorul a înțeles sentimentele și atitudinile definitorii pentru mentalul colectiv al românilor: conștiința de a fi membru al familiei națiunilor de civilizație și cultură latină, mândria de a se înscrie în rîndurile celor mai vechi popoare care au contribuit la cultura Europei, voința de a-și păstra distinct existența la o răscruce a continentului - igrile Dunării, spațiul munților Carpați, bazinul Marii Negre - la intersecția multor din vesnicele interese ale marilor puteri europene.

Cred că e foarte important, prin apariția acestei cărți chiar anul 2004, cînd se vor celebra 55 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice bilaterale, să ne completăm cunoașterea unor episoade semnificative din istoria relațiilor romano-chineze așa cum le știe, le-a trăit și le povestește domnul Jiang Benliang.

Felicit pe autor pentru titlul foarte potrivit pe care l-a ales: "Valurile Dunării" definesc prin drumul geografic și cultural pe care-l traversează un amplu și important spațiu european. România a fost și este parte importantă a acestui spațiu european; în decursul epocilor, în perimetrul configurat de curgerea Dunării spre Marea Neagră s-au consumat confruntări și perioade istorice dramatice; acum, el se definește altfel, și autorul surprinde atent izvorul noilor evoluții europene, vizibile pe tot continentul: atît în România, în Germania, în Republica Moldova sau în Rusia sunt cautate în prezent tradiții și moșteniri comune care să contribuie la materializarea idealurilor de pace și progres.

Sunt convins că autorul, prin amintirile și relatarile

sale caracterizate prin rafinament intelectual, selectie de bun gust, informatie documentata si incarcatura sufleteasca remarcabila-va conduce pe cititor catre un splendid orizont geografic. E un spatiu-atit cel al Romaniei cit si cel al Europei in general-care inca asteapta o mai atenta, activa si fructuoasa explorare si cunoastere din partea prietenilor nostri chinezi de toate virsele.

VIORREL ISTICIOAIA-BUDURA,
AMBASADOR EXTRAORDINAR
SI PLENIPOTENTIAR AL ROMANIEI
IN R.P.CHINEZA

decembrie 2003, Beijing

摩尔多瓦驻华大使序

摩尔多瓦驻华大使博尔舍维奇。

蒋本良先生所著本书，无疑是带有克利俄历史女神神韵的著作之一。中国外交官从他那具有极其丰富深刻文化的视角出发，反映了我们民族历史曲折复杂的一个片段。他汲取知识的，是具有数千年历史的古老文化。蒋本良先生的深思熟虑的眼光，也较全面地反映了他多年外交生涯透视的欧洲文化。

蒋本良先生不但以冷静透彻的眼光，而且以饱满的热情和友谊，描写了他所经历的历史事件和周围的人民。我们也同样感受到他在摩尔多瓦共和国在国际舞台上巩固独立主权的复杂过程中，对我们的支持，正如我们国家的最高领导指出的那样。

作为多年的摩一中友好协会主席，我有幸结识了蒋本良先生，并看到了他是有多么大的热情和勇气为中华人民共和国同新生的国家——摩尔多瓦共

和国之间建立模范的外交关系而奋力工作。

在深化我们两国人民间友好关系的各项活动中，在我同他的诸多交往和谈话中，我经常感受到他的主动支持和对我们人民精神的充分理解——这是一个由多个数千年来一直共同生活在古老的摩尔多瓦土地上的民族组成的国家。

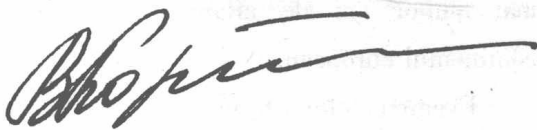
正是“民间外交”的共同活动，使我和我在摩中友协的同事们更完整地了解了友好的中国人民的巨大知识财富。我不排除我当今能出使北京，也有蒋本良先生的贡献的可能。

扪心自问，我是真诚地为这位慷慨大度的学者所付出的艰辛劳动而感动，他把伟大的摩尔多瓦人尼古拉·斯帕塔鲁·米列斯库反映他著名的中国之旅的书《中国漫记》翻译成了现代汉语，并且作了广泛的评论。

真诚负责地阐述动荡的历史事件，尤其是现代历史事件，绝非易事。正如他自己在书中所说，犹如司马迁这位先行者那样“老骥伏枥，志在千里”，蒋本良先生高尚正直地走过了这条道路。

鉴此，本书值得广大读者的全副关注和推崇。

摩尔多瓦驻中华人民共和国特命全权大使

维克多尔·博尔舍维奇教授 博士

2003年12月5日于北京